

ÖRYGGISBLAÐ

1. LIÐUR: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

1.1. Vörukenni

Viðskiptaheiti

Flügger Lyktarminni terpentína (Flügger Lugtfri Terpentin)

Vörunúmer

-

Skráningarnúmer REACH

01-2119463258-33

EC-nr

919-857-5

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá

Viðeigandi vottuð notkun á efninu eða blöndunni

Þynnir

Notkun sem ráðið er frá

-

Allt efni um tillagða og vottaða notkunarflokka er gefið upp í liður 16

1.3. Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Fyrirtæki og heimilisfang

Flügger ehf
Stórhöfða 44
IS-110 Reykjavík
Sími 567 4400

Tengiliður

Netfang

hasn@flugger.com

Dagsetning öryggisblaðs

30-08-2018

Útgáfa öryggisblaðs

1.0

1.4. Neyðarsímanúmer

Neyðarlínan: Sími 112.

Eitrunarmiðstöð Landsspítalans. Sími: 543 2222.

Sjá liður 4: Ráðstafanir í skyndihjálpi

2. LIÐUR: Hættugreining

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flam. Liq. 3; H226

Asp. Tox. 1; H304

STOT SE 3; H336

Sjá liður 2.2 til að sjá allan texta H-setninganna.

2.2. Merkingaratriði

Hættumerki

Viðvörðunorð

Hætta

Hættusetningar

Í samræmi við EC-reglugerð 2015/830

Eldfimur vökvi og gufa. (H226)
Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg. (H304)
Getur valdið sljóleika eða svima. (H336)

Öryggisfirlýsingar

Almennt Ef leita þarf lækni skal hafa ílát eða merkimiða tiltæk. (P101).
Geymist þar sem börn ná ekki til. (P102).

Fyrirbygging Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikivöldum. Reykingar bannaðar. (P210).
Gætið þess að anda ekki inn guðu. (P261).
Notið eingöngu utandyra eða í vel loftræstu rými. (P271).

Viðbrögð EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ/lækni. (P301+P310).
EKKI framkalla uppköst. (P331).

Geymsla -

Förgun Fargið innihaldi/íláti hjá í samræmi við staðbundnar reglur. (P501).

Tilgreining efna sem valda alvarlegum heilsuvandamálum

Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar

2.3. Aðrar hættur

Þessi vara inniheldur efni sem geta valdið efnafræðilegri lungnabólgu við innöndun. Einkenni efnafræðilegrar lungnabólgu geta komið fram innan nokkurra klukkustunda.
Þetta efni inniheldur lífrænt leysiefni. Endurtekin notkun lífrænna leysiefna getur valdið skemmdum á taugakerfinu og innvortis líffærum, s.s. lifur og nýrum.

Viðbótarkerking

Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð. (EUH066)

Viðbótarviðvaranir

Snertiviðvörðun.
Ef þessi vara er seld í smásölu verður hún að vera í barnheldu íláti.

VOC

Á ekki við

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna/upplýsingar um innihaldsefni

3.1./3.2 Efni/Blöndur

HEITI:	Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar
AUKENNISNÚMÉR:	EC-nr.:919-857-5 REACH nr.:01-2119463258-33
INNIHALD:	95-100%
CLP-FLOKKUN:	Flam. Liq. 3, Asp. Tox. 1, STOT SE 3 H226, H304, H336, EUH066
ATHUGASEMDIR:	S

(* Allar hættu-/áhættusetningar er að finna í liður 16. Notkunartakmörk eru tekin fram í liður 8 ef þau eru tiltæk.
S = Lífrænt leysiefni.

Aðrar upplýsingar

-

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Almennar upplýsingar

Ef slyss kemur upp: Hafið samband við lækni eða slyssadeild - takið merkið sem er á vörinni eða þetta öryggisblað.
Hafið samband við lækni ef vafi er á heilsufari viðkomandi eða ef einkennin stöðvast ekki. Gefið aldrei einstaklingi sem misst hefur meðvitund vatn eða annað álíka.

Innöndun

Komið viðkomandi á svæði þar sem hann/hún getur fengið ferskt loft og verið áfram með viðkomandi.

Snerting við húð

Takið viðkomandi úr fötum og skóm sem komist hafa í snertingu við efnið. Ef efnið hefur komist í snertingu við húðsvæði skal skola þau rækilega með vatni og sápu. Hægt er að nota húðhreinsi. NOTIÐ EKKI leysiefni eða þynni.

Snerting við augu

Fjarlægjið augnlinsur. Skolið augu með vatni (20-30 °C) í a.m.k. 15 mínútur og haldið áfram þar til ertingin stöðvast. Tryggið að skola svæðið undir efri og neðri augnlokunum. Hringið samstundis í lækni.

Inntaka

Einkenni efnafræðilegrar lungnabólgu geta komið fram innan nokkurra klukkustunda. Nauðsynlegt er að þeir sem gleypst hafa efnið séu undir lækniseftirliti í a.m.k. 48 klst.

Brunar

Hreinsið með vatni þar til sársaukinn stöðvast og haldið áfram í 30 mínútur.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Þessi vara inniheldur efni sem geta valdið efnafræðilegri lungnabólgu við innöndun. Einkenni efnafræðilegrar lungnabólgu geta komið fram innan nokkurra klukkustunda.

Taugaeiturhrif: Þessi vara inniheldur lífræn leysiefni sem geta haft áhrif á taugakerfið. Einkenni taugaeiturhrifa geta verið: lystarleysi, höfuðverkur, svimi, eyrnasuð, húðsviði, næmi fyrir kulda, krampar, einbeitingarörðugleikar, þreyta o.s.frv. Endurtekin váhrif leysiefna geta leyst upp eðlilegt húðfitulag. Húðin mun frekar drekka í sig hættuleg efni eins og ofnæmisvalda.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

EFTIR INNTÖKU: Leitið umsvifalaust lækni. EKKI framkalla uppköst.

Upplýsingar fyrir lækna

Takið þetta öryggisblað með.

5. LIÐUR: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1. Slökkvibúnaður

Ráðlagt: alkóhólþolin froða, kolsýra, duft, vatnsúðakerfi. Notið aldrei beina vatnsgeisla þar sem þeir geta dreift eldinum.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Ef varan hefur komist í snertingu við háan hita, s.s. eldsvoða, myndast hættuleg frálífunarefni. Um er að ræða: Kolsýringur. Við eldsvoða mun koma þykkur svartur reykur. Váhrif frálífunarefna geta haft skaðleg áhrif á heilsuna. Slökkviliðsmenn skulu nota hentugan hlífðarfátnað. Lokuð ílát sem eru í snertingu við eld skal kæla með vatni. Látið vatn sem notað er til að slökkva eld ekki renna til skolplagna og annarra vatnsfalla.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Nauðsynlegt er að nota öndunarbúnað með loftbirgðum og hlífðarföt til að koma í veg fyrir snertingu.

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Forðist að anda inn gufum frá úrgangi. Forðist beina snertingu við efni sem lekið hefur eða skvest. Efni sem ekki hefur kviknað í skal kæla með vatnsúða. Fjarlægjið eldfim efni ef það er hægt. Tryggið að loftræsting sé nægileg.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Engar sérstakar kröfur.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Notið sand, sag, mold, vermikulít, kísilgúr til að geyma og safna saman eldtraustum ídrægum efnum og setja þau í ílát til geymslu samkvæmt staðarbundnum reglugerðum. Svo lengi sem það er hægt skal nota hefðbundin hreinsiefni við þvott. Forðast skal leysiefni.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Sjá liður 13 um "Förgun" til að fá upplýsingar um meðhöndlun úrgangs. Sjá liður 8 um "Váhrifavarnir/persónuhlífar" til að fá upplýsingar um varnaraðgerðir.

7. LIÐUR: Meðhöndlun og geymsla

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Forðist stöðuraufmagn. Verndið rafbúnað í samræmi við nógildandi staðla. Til að dreifa stöðuraufmagni í tengingu þurfa ílát að vera með jarðtengingu og tengd með snúru við móttökuílátin. Notið ekki verkfæri sem gefa frá sér neista.

Reykingar, neysla matar eða drykkjar og geymsla tóbaks, matar eða drykkjar er óheimil í vinnustofum. Sjá liður 8 um "Váhrifavarnir/persónuhlífar" til að fá upplýsingar um persónuvernd. Forðist beina snertingu við vöruna.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Geymið efnið ávallt í ílátum úr sama efni og efnið var upphaflega geymt í. Ílátum sem hafa verið opnuð verður að loka vel aftur og þau skal geyma upprétt til að koma í veg fyrir leka. Verður að geyma á þurrum, svölum og loftræstum stað, langt frá mögulegum íkveikjuvöldum.

Geymsluhitastig

Geymið ófrosið.

7.3. Sértek, endanleg notkun

Þessa vöru má einungis nota í þeim tilgangi sem tekinn er fram í liður 1.2.

8. LIÐUR: Váhrifavarnir/persónuhlífar

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

OEL

Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, ...

8 h: 197 ppm

8 h: 1200 mg/m³

DNEL / PNEC

DNEL (Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar): 1500 mg/m³

Útsetning: Innöndun

Tímalengd notkunar: Langtíma - Kerfabundin áhrif - Verkamenn

DNEL (Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar): 300 mg/kg bw/day

Útsetning: Um húð

Tímalengd notkunar: Langtíma - Kerfabundin áhrif - Verkamenn

DNEL (Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar): 900 mg/m³

Útsetning: Innöndun

Tímalengd notkunar: Langtíma - Kerfabundin áhrif - Almennigur

DNEL (Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar): 300 mg/kg bw/day

Útsetning: Um húð

Tímalengd notkunar: Langtíma - Kerfabundin áhrif - Almennigur

DNEL (Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar): 300 mg/kg bw/day

Útsetning: Munnlegt

Tímalengd notkunar: Langtíma - Kerfabundin áhrif - Almennigur

8.2. Takmörkun váhrifa

Athuga skal reglulega samræmi við takmarkanir um snertingu við efnið.

Almennar ráðleggingar

Fylgið almennum starfsreglum.

Það sem gerst getur við váhrif

Ef viðauki fylgir með þessu öryggisblaði skal fara eftir leiðbeiningum um váhrif sem tekin eru fram á honum.

Váhrifamörk

Notendur efnisins eru verndaðir af atvinnulöggjöf um hámarksstyrk efnisins. Sjá takmörk með tilliti til hollustumála starfsmanna hér ofan.

Viðeigandi tæknilegar aðgerðir

Samansöfnun vindborins gass og ryks skal halda í lágmarki og innan núgildandi marka hollustumála starfsmanna. Notið til dæmis útblásturskerfi ef hefðbundið loftflæði á vinnustofunni er ekki nægilegt.

Tryggið að búnaður sem nota á til augnaskolunar og neyðarsturtur séu vel merktar.

Aðgerðir í hollustumálum

Þegar hlé er tekið eftir að efnið hefur verið notað og þegar notkun þess er lokið skal þvo alla líkamshluta sem komist hafa í snertingu við efnið. Þvoðið ávallt hendur, framhandleggi og andlit.

Aðgerðir til að forðast að efnið komist í umhverfið

Geymið ídræg efni nálægt vinnustaðnum. Safnið saman efni sem hefur lekið á meðan á vinnu stendur ef það er hægt.

Einstaklingsvarnir, s.s. Hlífðarbúnaður

Almennt

Notið einungis hlífðarbúnað með CE merkingu.

Öndunarbúnaður

Ráðlagt: A. Flokkur 1 (lítil geta). Brúnt

Húðhlífar

Notið viðeigandi hlífðarfatnað, sem er EN-viðurkenndur, gerð 6 og flokkur III.

Handhlífar

Ráðlagt: Nítrílgúmmí (EN 374). Sjá leiðbeiningar frá framleiðanda.

Augnhlífar

Notið andlitshlíf. Einnig er hægt að nota hlífðargleraugu sem búin eru hliðarhlífum.

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Form (fasi)	Vökvi
Litur	Litlaust
Lykt	Leysiefni
Lykt þröskuld (ppm)	Engin gögn tiltæk.
pH	Engin gögn tiltæk.
Seigja (40°C)	0,8-2,1 mm ² /s
Eðlismassi (g/cm ³)	0,74-0,85

Fasabreytingar

Bræðslumark (°C)	Engin gögn tiltæk.
Suðumark (°C)	130-213
Gufuþrýstingur (20°C)	3 hPa
Niðurbrotshitastig (°C)	Engin gögn tiltæk.
Uppgufunarhraði (n-butylacetat = 100)	Engin gögn tiltæk.

Gögn um eld- og sprengihættu

Kveikjumark (°C)	>36
Kveiking (°C)	Engin gögn tiltæk.
Sjálfsíkveikjuhitastig (°C)	200
Sprengimörk (% v/v)	0,6 - 7
Sprengifimi	Engin gögn tiltæk.

Uppleysanleiki

Uppleysanleiki í vatni	Óuppleysanlegt
n-oktanól/vatnsstuðull	Engin gögn tiltæk.

9.2. Aðrar upplýsingar

Uppleysanleiki í fitu (g/L)	Engin gögn tiltæk.
-----------------------------	--------------------

10. LIÐUR: Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1. Hvarfgirni

Engin gögn tiltæk

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Varan er stöðug við þær aðstæður sem lýst er í liður 7.

10.3. Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Ekkert sérstakt

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Forðist stöðurafragn. Látið ekki vera í hita (t.d. í sólarljósi) þar sem það gæti valdið of miklum þrýstingi.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Sterkar sýrur, sterkir basar, sterk eldmyndandi efni og sterk frálífunarefni.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Ef varan er notuð samkvæmt því sem tekið er fram í liður 1 munu gæði hennar vera óbreytt.

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Bráð eiturrhif

Engin gögn tiltæk.

húðæting/húðerting

Engin gögn tiltæk.

Alvarlegur augnskaði/augnerting

Engin gögn tiltæk.

Næming öndunarfæra eða húðnæming

Engin gögn tiltæk.

Stökkbreytandi áhrif á kímfrumur

Engin gögn tiltæk.

Krabbameinsvaldandi áhrif

Engin gögn tiltæk.

Eiturhrif á æxlun

Engin gögn tiltæk.

Sértæk eiturhrif á marklíffæri – váhrif í eitt skipti

Getur valdið sljóleika eða svima.

Sértæk eiturhrif á marklíffæri – endurtekin váhrif

Engin gögn tiltæk.

Ásvelgingarhætta

Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.

Langvarandi áhrif

Taugaeiturhrif: Þessi vara inniheldur lífræn leysiefni sem geta haft áhrif á taugakerfið. Einkenni taugaeiturhrifa geta verið: lystarleysi, höfuðverkur, svimi, eyrnasuð, húðsviði, næmi fyrir kulda, krampar, einbeitingarörðugleikar, þreyta o.s.frv. Endurtekin váhrif leysiefna geta leyst upp eðlilegt húðfitulag. Húðin mun frekar drekka í sig hættuleg efni eins og ofnæmisvalda.

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1. Eiturhrif

Engin gögn tiltæk.

12.2. Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Efni	Lífbrjótanleiki	Próf	Niðurstaða
Vetniskolefni, C9-C11, n-alkan...	Já	Manometric Respirometry Test	80 %

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Efni	Möguleg samansöfnun í lífverum	LogPow	BCF

Engin gögn tiltæk.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Engin gögn tiltæk.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum.

Efni þetta er ekki talið uppfylla skilyrði til að flokkast sem PBT og/eða vPvB.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Ekkert sérstakt.

13. LIÐUR: Förgun

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Um vöruna gilda reglugerðir varðandi hættulegan úrgang.

Úrgangur

EWC-kóði

07 01 04

aðrir lífrænir leysar, þvottalausnir vökvar og móðurvökvarnir lífræn

Sérstök merkin

-

Samsettar umbúðir

Umbúðir sem innihalda leifar af efninu skal farga á sama hátt og vörunni á að farga.

14. LIÐUR: Upplýsingar um flutninga

14.1 – 14.4

Um þessa vöru gilda tilskipanir varðandi hættuleg efni.

ADR/RID

UN-númer	3295
Rétt UN-sendingarheiti	VETNISKOLEFNISAMBÖND, FLJÓTANDI, N.O.S. (Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2 % aromatics)
Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga	3
Þökkunarflokkur	III
Athugasemdir	-

Jarðgangaflokkur	D/E
IMDG	
UN-no.	3295
Proper Shipping Name	HYDROCARBONS, LIQUID, N.O.S. (Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2 % aromatics)
Class	3
PG*	III
EmS	F-E, S-D
MP**	No
Hazardous constituent	-
IATA/ICAO	
UN-no.	3295
Proper Shipping Name	HYDROCARBONS, LIQUID, N.O.S. (Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2 % aromatics)
Class	3
PG*	III

14.5. Umhverfishættur

-

14.6. Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

-

14.7. Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn og IBC-kóðanum.

Engin gögn tiltæk

(*) Pökkunarhópur

(**) Sjávarmengunarvaldur

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Takmarkanir á notkun

Einstaklingar sem ekki eru orðnir 18 ára mega ekki verða fyrir váhrifum efnisins, samkvæmt tilskipun ráðsins 94/33/EC.

Pungaðar konur og konur með barn á brjósti mega ekki verða fyrir váhrifum þessarar vöru. Gera skal áhættumat og viðeigandi tæknilegar varúðarráðstafanir eða meta gerð vinnustofunnar.

Beiðnir um sérstaka þjálfun

-

Annað

Á ekki við

Seveso

Seveso III Part 1: P5c

Heimildir

Tilskipun Evrópusambandsins nr. 94/33/EB um vinnuvernd barna og ungmenna

Reglugerð um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum, nr. 390/2009.

Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 (CLP) um flokkun, merkingu og umbúðir efna og blanda (með áorðnum breytingum).

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1907/2006 (REACH).

EB nr 2012/18 (SEVESO (III))

15.2. Efnaöryggismat

Nei

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

Allar hættu-/áhættusetningar er að finna í liður 3

H226 - Eldfímur vökvi og gufa.

H304 - Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.

H336 - Getur valdið sljóleika eða svima.

EUH066 - Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Allar vottaðar notkunarleiðir sem teknar eru fram í liður 1

-

Önnur merkingaratriði

Á ekki við

Annað

Samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 (CLP) byggist mat á flokkun blöndunnar á:
Flokkun blöndunnar með hliðsjón af áþreifanlegum hættum hennar byggist á tilraunagögnum.
Flokkun blöndunnar með hliðsjón af áhrifum hennar á heilsu er í samræmi við útreikningsaðferðir
reglugerðar (EB) nr. 1270/2008 (CLP).

Ráðlagt er að láta núverandi notanda vörunnar fá þetta öryggisblað. Upplýsingarnar sem er að finna á
þessu öryggisblaði er ekki hægt að nota sem vörulýsingu.

Upplýsingarnar sem er að finna á þessu öryggisblaði eiga einungis við þessa tilteknu vöru (tekið fram í liður
1) og á ekki endilega við notkun annarra efna/vara.

Breytingar (í samræmi við síðustu meginbreytingu (fyrsti tölustafurinn í SDS-útgáfunni)) eru merktar með
bláum príhyrningi.

Öryggisblaðið er vottað af

Admin

Dagsetning síðustu meginbreytingar (fyrsti tölustafurinn í SDS-útgáfunni)

-

Dagsetning síðustu minniháttar breytingar (síðasti tölustafurinn í SDS-útgáfunni)

-